

Fag- og svenneprøve

Målet for deg som satser på fagutdanning er å greie fag- eller svenneprøven. Dette er en praktisk prøve der du får vist om du mestrer faget, enten du har bakgrunn som lærling, praksiskandidat eller har vært elev i skolen. Du vil her få vite hvilke rutiner som gjelder ved oppmelding til fag- eller svenneprøve.

Oppmeldingen sendes:
Opplæringsavdelinga
Henry Karlsens plass 1
9815 VADSØ

FAG- OG SVENNEPRØVE FOR LÆRLINGER

Hva skal lærebedriften gjøre?

- Melde lærlingen opp til fag- /svenneprøve/ på fastlagt skjema vedlagt dokumentasjon på bestått teori, innen utgangen av mars.
- Melde fra, skriftlig, til opplæringsavdelinga innen læretidens slutt om lærling som ikke
- ønsker å framstille seg til fag-/svenneprøve.
- Kunne legge til rette for og avvikle fag-/svenneprøve i samsvar med retningslinjene for fag-/svenneprøve i faget, innen utgangen av læretida eller senest to mnd. etter at læretida er slutt.
- Foreslå prøveoppgave dersom prøvenemnda ber om det.
- Sørgje for at lærlinger som ikke består fag-/svenneprøven blir oppmeldt til andre gangs prøve snarest dersom det ikke er gjort frivillig avtale om forlenget læretid. Vedlagt ny oppmelding må det ligge kostnadsoverslag pr. prøve på fastlagt skjema.
- Kunne legge til rette for gjennomføring av andre gangs prøve så snart råd er og senest 1 år etter læretidens utløp. (Her tar en høyde for lovbestemte permisjoner som militærtjeneste og fødselspermisjon).
- Skrive ut bekreftelse på at lærlingen har gjennomført opplæringa, dersom han/hun ikke består andre gangs prøve eller ikke ønsker å framstille seg til fag-/svenneprøve.

Krav til teori

For lærlinger i fag etter hovedmodellen.

Må ha gjennomført vg1 og vg2 i videregående skole med godkjent resultat.

For lærlinger i avviksfag.

Må ha gjennomført vg1, vg2 og vg3 i videregående skole med godkjent resultat.

Krav til praksis

For lærlinger i fag etter hovedmodellen.

Må ha gjennomført vg1 og vg2 i videregående skole med godkjent resultat og 24 mnd. læretid i bedrift.

For lærlinger i avviksfag.

Må ha gjennomført vg1, vg2 og vg3 i videregående skole med godkjent resultat og 18 mnd. læretid i bedrift.

Hva skal opplæringsavdelinga gjøre?

- Behandle oppmeldingene og sende de over til prøvenemnda i god tid før læretiden er slutt. Samtidig blir det sendt melding til lærebedriften og lærlingen.
- Sørge for at lærebedriften får melding om lærlinger som ikke har bestått fag-/svenneprøven.
- Behandle søknader om utsetting av fag-/svenneprøve og søknad om særskilt tilrettelagt fag-/svenneprøve.
- Sørge for at lærebedriften får melding om elever som har fått utsatt fag-/svenneprøver.
- Godkjenne kostnadsoverslag for andre gangs prøve.

Lærling/elev /praksiskandidat som har gyldig forfall ved fag-/svenneprøve har rett til å framstille seg til utsatt prøve. Forfall blir regnet som gyldig når kandidaten er hindret i å stille til prøve og ikke kan lastes for hindringen. Opplæringsavdelinga avgjør om det foreligger gyldig forfall.

Den praktiske del av fagprøven blir avvirket i samsvar med Retningslinjer for den praktiske del av fag-/svenneprøven i det enkelte fag.

KLAGEADGANG VED FAG- OG SVENNEPRØVER

Prøvenemnda ved fag-/svenneprøver kan bedømme prøven til "bestått svært godt", "bestått" eller "ikke bestått". Dette er omtalt i forskrift til Opplæringslova § 4-13.

Å sette karakter er et forvaltningsvedtak som gir den som er part i saka rett til å klage over vedtaket. Retten til å klage og regler for saksbehandling går generelt fram av Forvaltningslova kap. IV, §§ 28-35.

Opplæringslova har et eget kapittel 5 om klager. Reglene samsvarer i stor grad med tilsvarende i Forvaltningslova, men omhandler spesielt videregående opplæring og hva det kan klages over, hvem som kan klage, partsretter og regler om saksbehandlingen.

Hvem kan klage, hva kan det klages over, og frist for klage.

Fag-/svenneprøve kan avlegges som lærling, elev og praksiskandidat, og alle disse har rett til å klage over prøveresultatet. Skal noen andre enn den som har klagerett opptre som klager, må vedkommende få skriftlig fullmakt av klager. For umyndig elev/lærling har foresatte selvstendig klagerett. Klagen må skrives av den som har klagerett eller har fullmakt til å opptre for den som har klagerett.

I forhold til fag-/svenneprøve kan det klages over faglig vurdering og karaktersetting, samt formelle sider ved gjennomføring av fag-/svenneprøven. For den faglige vurderingen er det viktig at en ikke klager bare på grunn av misnøye, men legger fram argumenter for at prøvenemnda har vurdert feil.

Ved klage kan bedømmingen bli omgjort fra "ikke bestått til "bestått". Det betyr igjen at det ikke kan klages over "bestått" for å få vurdert karakteren "bestått svært godt".

Formelle feil vil være at prøven ikke er gjennomført i samsvar med forskrifter og retningslinjer, at det oppstår situasjoner under prøveavviklinga som ikke prøvenemnda handterer rett, eller at prøve kandidaten for eksempel ikke får tatt hensyn til forhold som gjør at han/hun trenger særskilt tilrettelegging, som tid, hjelpemidler og annet. Klage over formelle feil ved fag-/svenneprøven som kan ha påvirket prøveresultatet kan føre til at prøvenemnda sin avgjørelse blir omgjort, prøve nullstilt, og ny første- eller annengangsprøve blir tilbudt.

Klagefrist er tre uker fra melding om resultatet av fag-/svenneprøven er kommet fram til den som har klagerett.

Innsyn i sakspapirer ved klage

Den som har klagerett, kan gjøre seg kjent med egne svar ved prøven og retningslinjer prøvenemnda har benyttet. Klager sin rett til å se sakspapirer er elles beskrevet i forvaltningslova § 18.

Vurderer du å klage over resultatet ved fag-/svenneprøve eller over feil du meiner er gjort ved prøveavviklingen, vil fagopplæringskontoret gi deg innsyn i sakspapirene og eventuelt kopi av disse.

Dersom du vil klage over prøveresultatet eller formelle feil rundt prøveavviklingen, skal opplæringsavdelinga gi bistand med å utforme klagen dersom du ønsker det.

Hvem er klageorgan?

For klage over den faglige vurderingen ved "ikke bestått" skal klagen sendes yrkesopplæringsnemnda ved opplæringsavdelingen, som sender klagen videre til prøvenemnda.

Avgjørelser i klagesak blir fattet av sentral klagenemnd opprettet av departementet etter Opplæringslova § 12-6.

For klage grunnlagt ved formelle feil ved fag-/svenneprøven skal klagen sendes yrkesopplæringsnemnda ved opplæringsavdelinga. Yrkesopplæringsnemnda sender klagen til prøvenemnda, og behandler så klagen som førsteinstans etter forvaltningslova § 35. En fylkeskommunal klagenemnd oppnevnt av fylkestinget behandler klager som andreinstans, og fatter endelig vedtak i klagesaken.